

личности // Психологический журнал. 1981. Т. 2. № 4. С. 147–149

REFERENCES

1. Anan'ev, B. G. (2001). *O problemakh sovremennogo chelovekoznaniiya*. [About the problems of modern knowledge about a person]. Sankt-Peterburg.

2. Anan'ev, B. G. (1996). *Psikhologiya i problemy chelovekoznaniiya*. [Psychology and problems of knowledge about a person]. Moskva; Voronezh.

3. Haleta, Ya. V., Babenko, T. V., Liashenko, R. O. (2019). *Aktualizatsiia fenomena informatsiina kultura yak faktor formuvannia sotsialnoi zrilosti osobystosti v umovakh informatyzatsii suspilstva*. [Information culture phenomenon actualization as a factor for personality's social maturity formation in the condition of society informatization]. Kyiv.

4. Kogan, L. N. (1984). *Tsel i smysl zhizni cheloveka*. [Aim and sense of life of man]. Moskva.

5. Rean, A. A. (2008). *Sotsialnaya pedagogicheskaya psikhologiya*. [Social pedagogical psychology]. Sankt-Peterburg.

6. Feldshcheyn, D. I. (2013). *Problemy psikhologo-pedagogicheskikh nauk v prostranstvenno-vremennoy situatsii XXI veka: vyzovy informatsionnoy epohi*. [Problems psychological and pedagogical sciences in the spatially temporal situation of the XXI century]. Moskva.

7. Chernyavskaya, A. P. (2001). *Psikhologicheskoe konsultirovanie po professionalnoy orientatsii*. [Psychological advising on a professional orientation]. Moskva.

8. Yakobson, P. M. (1981). *Psikhologicheskie komponenty i kriterii stanovleniya zreloy lichnosti*. [Psychological components and criteria of becoming of mature personality]. Moskva.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГАЛЕТА Ярослав Володимирович – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: професійне зростання майбутнього вчителя.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

GALETA Yaroslav Volodymyrovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Management of Education of the Central Ukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko.

Circle of scientific interests: professional growth of the future teacher.

Стаття надійшла до редакції 03.09.2020 р.

УДК 37.378

DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-189-26-29

КУЧАЙ Тетяна Петрівна –

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки і психології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II
ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-3518-2767>
e-mail: tetyanna@ukr.net

КУЧАЙ Олександр Володимирович –

доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9468-0486>
e-mail: kuchay@ukr.net

МАРИНЕЦЬ Надія Василівна –

кандидат філософських наук, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II
ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-0582-9582>
e-mail: marinets@gmail.com

ЗАСТОСУВАННЯ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Соціально-економічні зміни, які відбуваються в Україні, ставлять перед освітою нові завдання щодо відродження інтелектуального потенціалу народу, розвитку вітчизняної науки до світового рівня. Одним із напрямів реалізації цієї мети є поступ освіти на базі нових концепцій, упровадження smart-технологій у навчальний процес [1].

Нині *smart-технології* еволюціонують із

такою швидкістю, що часто обладнання стає застарілим ще до того, як його впровадять у виробництво. Непостійне й програмне забезпечення: нові розробки та конкурентна продукція випереджають наявні технічні засоби, а користувачі лише дізнаються про можливості попередніх ресурсів, не говорячи вже про повне освоєння їхнього потенціалу [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Усебічний аналіз наукових

розвідок українських і зарубіжних учених свідчить, що проблема підготовки сучасного фахівця із застосуванням smart-технології є актуальним предметом досліджень багатьох наукових шкіл і окремих дослідників.

Теоретичні засади професійно-педагогічної освіти фахівців висвітлено у працях В. Андрушенка, Н. Бідюк, В. Бондаря, І. Зязюна, В. Кременя, А. Кузьмінського, О. Лавріненка, Л. Лук'янової, Н. Ничкало, О. Огієнко, Л. Онищук, О. Семенов, М. Солдатенка, О. Сухомлинської та ін.

Проблеми інформатизації освіти, використання мультимедійних технологій, аналіз педагогічного потенціалу інформатизації навчального процесу розкрито в працях вітчизняних учених В. Бикова, М. Жалдака, Ю. Казакова, А. Коломієць, В. Мадзігона, Ю. Машбиця, І. Прокопенка, О. Шликова та ін.

Процес підготовки вчителів початкових класів із застосуванням мультимедійних технологій у вищих навчальних закладах висвітлюють у своїх публікаціях В. Андрієвська, В. Імбер, Н. Оліфіренко, О. Суховірський, В. Шакоцько, О. Шиман та ін.

Мета статті – розглянути застосування smart-технологій у підготовці майбутніх фахівців.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні навчання з використанням smart-технологій стає новим освітнім стандартом, де інформація подається в логічній послідовності, комп'ютерні навчальні системи мають потужні функції для провадження навчального процесу. Сучасні підходи до використання smart-технологій в освітньому процесі у вищій школі ґрунтуються на двох технологіях, а саме: мультимедійних і системі Інтернет.

Функція smart-технологій та мультимедійних технологій полягає в тому, що вони використовують джерело нової змістової інформації, беруть на себе окремі функції як учителя, так і учня, володіють особливостями різних видів унаочнення. Якщо інтерактивна інформація подається через мультимедійний проектор на інтерактивній дошці, то ефективність навчання суттєво поліпшується [3, с. 7–9].

Мультимедіасистеми успішно застосовуються нині у сфері освіти і професійної підготовки. Особливе місце посідають комп'ютерні навчальні мультимедіасистеми, які дають змогу поглибити знання, скоротити термін навчання, збільшити кількість слухачів на одного викладача. Підвищення ефективності

навчання в сучасному ЗВО неможливе без упровадження новітніх форм організації навчального процесу. Як переконують дослідження провідних педагогів і психологів, одним із способів реалізації цього є застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Викладач, використовуючи ІКТ, спроможний інтенсифікувати навчальний процес, зробити його наочнішим і динамічнішим [4].

Для поліпшення процесу навчання використовується такий засіб, як мультимедійна дошка. Це універсальний технічний інструмент візуальної комунікації й навчання, що поєднує характеристики звичайної дошки й новітніх комп'ютерних технологій. За її допомогою не просто відображають те, що відбувається на комп'ютері, а й налагоджують взаємозв'язок між викладачем і комп'ютером. За певних умов це може бути взаємодія «викладач – студент – комп'ютер».

Мультимедійна дошка, зазвичай, охоплює чотири *компоненти*: комп'ютер; мультимедійний проектор; програмне забезпечення; спеціальна сенсорна панель, що, власне, і є дошкою. Мультимедійний проектор і сенсорна панель під'єднуються до комп'ютера. Зображення з монітора комп'ютера передається через проектор на панель. Дотик до сенсорної поверхні відбувається завдяки спеціальним маркерам чи шляхом торкання пальцями й передається на комп'ютер за допомогою кабелю або інфрачервоного зв'язку. Подані імпульси зчитуються та інтерпретуються спеціальним програмним забезпеченням, установленим на комп'ютері.

Мультимедійні дошки можуть бути прямого або зворотного проектування. За умови прямого проектування проектор розміщується перед поверхнею сенсорної панелі, а викладач чи студент, які перебувають біля дошки, можуть частково закривати собою деякі зображення. Щоб цього не сталося, проектор підвішують під стелею якомога ближче до дошки, об'єкти нахилиють донизу, а деякі спотворення в зображенні компенсують за допомогою системи цифрової корекції.

Якщо дошка зворотного проектування, то проектор розташовують позаду екрана, що працює на просвіт. Такі дошки дорожчі, їх монтаж в аудиторії потребує додаткової площі, але при цьому зменшується негативний вплив проектора на учасників навчання.

Працюючи з мультимедійною дошкою,

викладач має змогу підтримувати постійний контакт з аудиторією, оскільки він не відволікається на роботу з комп'ютером і постійно повернений обличчям до студентів. За наявності додаткового пристрою – безпроводного електронного планшета – викладач узагалі не залежить від дошки, вільно рухається аудиторією, що сприяє тіснішій взаємодії з кожним студентом, контролю та корекції навчальної діяльності. У будь-який час викладач може передати бездротовий планшет студентові, який пише відповідь, не встаючи з місця. Це стимулює активну діяльність студентів і сприяє залученню їх до процесу навчання, посилює взаємодію з викладачем і оптимізує локальний контроль навчальної діяльності [5].

Нині комп'ютерну техніку широко застосовують у всіх сферах діяльності людини. Упровадження інформаційних технологій зумовлене стрімким розвитком науки, якісним збільшенням можливостей людини та обсягом інформації, що постійно зростає. Інформатизація не оминула увагою й системи освіти, особливо в аспекті використання не лише комп'ютерів і ноутбуків, а й планшетів, що досить широко застосовуються в освіті.

Мультимедійні (електронні) підручники зацікавлюють викладачів і студентів. Це пояснюється тим, що знання, які забезпечують високий рівень професійної кваліфікації, завжди швидко й часто змінюються. Електронні підручники дають змогу відстежувати ці зміни, підвищуючи рівень підготовки. Серед переваг електронних підручників варто виокремити такі:

- наочне представлення матеріалу (використання кольору, ілюстрацій, звуку, відео, анімації тощо);
- швидкий зворотний зв'язок (убудовані тест-системи вможливають миттєвий контроль за засвоєнням матеріалу);
- інтерактивний режим допомагає студентам самостійно контролювати швидкість засвоєння навчального матеріалу;
- регулярне коригування підручника після появи нових даних (електронний підручник розташований у певному місці віртуального простору, доступ до якого мають мільйони людей; для того, щоб додати або виправити що-небудь, достатньо внести зміни до одного файлу – і мільйони людей матимуть виправлену версію старого підручника);

– простота в застосуванні (для запуску case-версії потрібна лише локальна мережа в межах класу та один комп'ютер).

Багато педагогів починають убачати в мультимедійних засобах один з інструментів пізнання світу, причому інструмент настільки потужний, що разом із ним в системі освіти з'являються нові форми й методи навчання, нова ідеологія мислення [6]. Телебачення як засіб навчання, виховання та розвитку учнів почали використовувати в загальноосвітній школі в кінці ХХ ст. Нині неможливо уявити навчально-виховний процес без телевізійної техніки, що широко застосовується у навчальній і позанавчальній час.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Отже, майбутні фахівці постійно використовуватимуть smart-технології у професійній діяльності. Важливо навчати студентів правильно їх застосовувати, ознайомлювати з максимальними перевагами цих інструментів навчання та цінних інформаційних ресурсів. Викладачі вищої школи повинні чітко усвідомлювати, що мультимедійні технології – це потужний і ефективний інструмент навчання, який дає змогу впроваджувати більш диверсифіковані методи залучення студентів до здобуття освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Гороль П. К. Обчислювальна техніка і технічні засоби навчання / Гороль П. К., Гуревич Р. С., Коношевський Л. Л., Подоляк В. О. / За ред. проф. Р. С. Гуревича. Вінниця: ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 1999. 324 с.
2. Чепмен Н. Цифровые технологии мультимедиа / Н. Чепмен, Дж. Чепмен; пер. с англ. 2-е изд. М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. 624 с.
3. Актуальні проблеми виробничих та інформаційних технологій, економіки і фундаментальних наук: Збірник наукових праць. Випуск 4. Вінниця: Видавництво-друкарня «Діло»™, СПД Данилюк В.Г., 2007. 222 с.
4. Мультимедійні презентації як засіб підвищення ефективності навчального процесу [Текст] : навчально-методичний посібник І укл. / Ю. М. Ткач, Т. А. Петренко. Чернівці : Чернігівський державний інститут права, соціальних технологій та праці, 2010. 60 с.
5. Васильєва Д. В. Мультимедія на уроках математики: 5–6 класи / Д. Васильєва. К.: Редакції газет природничо-математичного циклу, 2013. 128 с.
6. Соломахина И. А. Мультимедийные средства в обучении иностранному языку / Соломахина И. А. // Школьные технологии №5 2004 С. 198–202.

REFERENCES

1. Gorol', P. K. (1999). *Obchisluyval'na tekhnika i tekhnichni zasobi navchannya*. [Computational technology and technical training supplies]. Vinnitsya.

2. Chepmen, N. *Tsifrovyye tekhnologii mul'timedia*. [Digital multimedia technology]. Moskva.

3. *Aktual'nyye problemy biologicheskikh i informatsionnykh tekhnologiy, ekonomiki i fundamental'nykh nauk: nauchnyy fakul'tet*. (2007). [Topical issues of biological and information technologies, economics and basic sciences: Faculty of Science]. Vinnitsya.

4. *Mul'timediynaya prezentatsiya i metodika effektivnogo navsegda protsesssa*. (2010). [Multimedia presentation and methods of effective forever process]. Chernigov.

5. Vasil'ëva, D. V. (2013). *Mul'timedia na urokakh matematiki: 5-6 klasi*. [Multimedia in math lessons: 5-6 grades].

6. Solomakhina, I. A. (2004). *Mul'timediynnye sredstva v obuchenii inostrannomu yazyku*. [Multimedia means in teaching a foreign language].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КУЧАЙ Тетяна Петрівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки і психології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ.

Наукові інтереси: порівняльна педагогіка.

КУЧАЙ Олександр Володимирович – доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Наукові інтереси: порівняльна педагогіка.

МАРИНЕЦЬ Надія Василівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ.

Наукові інтереси: порівняльна педагогіка.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KUCHAY Tetyana Petrovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Psychology of the Transcarpathian Hungarian Institute named after Ferenc Rakoczi II.

Circle of scientific interests: comparative pedagogy.

KUCHAY Oleksandr Volodymyrovych – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Circle of scientific interests: comparative pedagogy.

MARYNETS Nadiya Vasyilivna – Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor of the Department of History and Social Disciplines of the Transcarpathian Hungarian Institute named after Ferenc Rakoczi II.

Circle of scientific interests: comparative pedagogy.

Стаття надійшла до редакції 07.07.2020 р.

УДК 378

DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-189-29-33

МЕЛЬНИЧУК Ірина Миколаївна –

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи та суспільних дисциплін Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського

ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-5527-0655>

e-mail: ir.melnychuk@gmail.com

ПАШКО Мар'яна Зіновіївна –

кандидат педагогічних наук, викладач кафедри української мови Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського

ORCID ID <https://orcid.org/0000-0001-5868-7472>

e-mail: marianazayets@gmail.com

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Розвиток сучасної медичної освіти в Україні базується на підготовці висококваліфікованих і компетентних фахівців медичних спеціальностей. Глобалізаційні та інтеграційні процеси, які спостерігаються в сучасному світі супроводжуються мобільністю студентів, які мають змогу здобувати вищу освіту в різних країнах. Така тенденція спостерігається й у медичних

зкладах вищої освіти нашої держави, де щороку збільшується кількість іноземних студентів, що підкріплюється прийняттям законодавчо-правових актів. Так, у Постанові Кабінету Міністрів України (КМУ) «Про навчання іноземних громадян в Україні» (1993 р.) визначаються основні чинники, які сприятимуть реалізації міжнародних програм в освітній сфері. У Законі України «Про засади державної мовної політики» (2012 р.), наголошується на важливості «забезпечення